

Utgiver:
Norges Forsvarsforening
Stiftet 1886

FORMÅL:

Norges Forsvarsforening arbeider for at forsvarsviljen til enhver tid er levende i vårt folk, og at Norge alltid må ha et forsvar som på en betryggende måte verner landets frihet, uavhengighet og fred.

Ansvarlig redaktør:

Ottar Befring

Redaktør:

Dag Tangen Olsen

Redaksjonsadresse:

Nordengveien 39
0755 Oslo
Tlf: 22 52 59 96
Mob: 95 70 47 30
e-post: dt-olsen@online.no

Innsending av stoff:

Bruk diskett eller e-post.
Signerte artikler står for artikkelforfatterens regning, og uttrykker ikke nødvendigvis Norges Forsvarsforenings syn.

Foreningssaker, abonnement og annonser:

Norges Forsvarsforening

Tlf: 23 19 62 60
Fax: 23 19 62 70
Sporveisgaten 29 Oslo
Postboks 5235 Majorstuen, 0303 Oslo
e-post: foreningspost@forsvarsforening.no
Web: <http://www.forsvarsforening.no>

Abonnementspris:

Kr 400,- pr år. 10 utgivelser i året.
Løssalg kr 60,-
Ingen utgivelser i juli og august.

Opplag:

10 000

Grafisk produksjon:

Merkur-Trykk grafisk produksjon
synne@merkurtrykk.no

Forside:

Foto: Cold Response 2007. Torgeir Haugaard/FMS
Foto: Putin. T. Kjosvold/FMS

ISSN 0029-1692

Vil klimaendringer føre til krig?

LEDER

Klimaendring

Debatten i Norge om global oppvarming har dreid seg om alternativ energi, rensing og klimakvoter. Men hva skjer da hvis man ikke klarer å sette inn globale tiltak? Hvilken betydning vil det ha for norsk sikkerhet?

Klimaendring vil gi tørke - og dermed redusert matproduksjon i flere land. Dette i kombinasjon med mangel på rent drikkevann og økt innslag av ekstremt vær som fører til store skader på infrastruktur vil få store konsekvenser. I tillegg kan havet stige og oversvømme store områder. Alt dette vil i særlig grad ramme mange fattige land.

Klimaendringene vil føre til ustabilitet og fare for regionale konflikter i Asia, Afrika og Midtøsten, hevder en gruppe av pensjonerte amerikanske admiraler og generaler i en rapport. I militære analyser må man ta hensyn til mulige fremtidige utviklingstrekk, spesielt når endringene kan få meget dramatiske konsekvenser, mener generalene. En parallell her: Under den kalde krigen var muligheten for atomkrig til tider liten, men konsekvensene var dramatiske. Derfor måtte man legge planer og tenke ut alternative strategier.

De amerikanske militære konstaterer at det foregår en langsom endring i klimaet. Man kan diskutere årsaker og effekter, men retningen er klar: økt global oppvarming. Dette er noe man må ta hensyn til. Den amerikanske gruppen fokuserer på de sikkerhetspolitiske utfordringene og framholder at klimaendringer trolig vil føre til at stadig flere land kollapse, slik Somalia allerede har gjort. Andre afrikanske land kan følge etter. At USA henter mer olje fra Afrika enn Midtøsten er i den forbindelse ikke uinteressant.

Kampen om vannressurser er allerede i dag et stridstema i Midt-Østen, men vil trolig trappes opp når mangel på vann blir merkbart allerede i 2020. De amerikanske militære mener derfor at USA i økende grad kan bli trukket inn i stabiliseringsoppgaver rundt i verden.

Mer alvorlig blir det når Asia rammes. En milliard mennesker i Pakistan, India, Bangla Desh, Indonesia og Vietnam kan bli berørt hvis havet stiger. Også mangel på drikkevann vil bli et problem i store deler av Asia. Når land som India og Kina med til sammen over 2 milliarder mennesker blir rammet, vil dette berøre hele verden. At land som preges av sult, vannmangel og oversvømmelser blir aggressive er ikke noe nytt. Når vi legger til at flere av disse landene har atomvåpen, blir fremtiden noe usikker.

Naturligvis vil innsats av militære styrker ikke kunne endre klimabalansen. Men man må kunne ha to tanker i hodet samtidig. Poenget er at slike dramatiske historiske endringer kan føre til nye konfliktlinjer de neste 25 år.

I det samme tidsrommet vil det norske forsvaret i praksis være avviklet hvis man ikke trapper opp bevilgningene. Dette ville vært akseptabelt hvis vi beveget oss i retningen av en tryggere verden. Men det er stor fare for at dette ikke skjer. Så hvorfor er ikke klimaendringen en del av en bredere sikkerhetspolitisk diskusjon i Norge?